

Lessius Hogeschool
Bachelor in de Logopedie en de
Audiologie
(professioneel gerichte bachelor)

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
	3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
	3.2 Werkwijze	5
	3.3 Domeinspecifiek referentiekader	7
	3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	8
4	Opleiding	10
5	Beoordeling	11
	5.1 Doelstellingen opleiding	11
	5.2 Programma	12
	5.3 Inzet personeel	15
	5.4 Voorzieningen	16
	5.5 Interne kwaliteitszorg	16
	5.6 Resultaten	17
6	Oordelen visitatiecommissie	19
7	Oordelen NVAO	20
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	21

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 12 juni 2009 heeft de Lessius Hogeschool bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in de Logopedie en de Audiologie (professioneel gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de Vlaamse Hogescholenraad. De aanvraag is ontvangen op 26 juni 2009.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de Logopedie en de Audiologie (professioneel gerichte bachelor) van de Lessius Hogeschool.

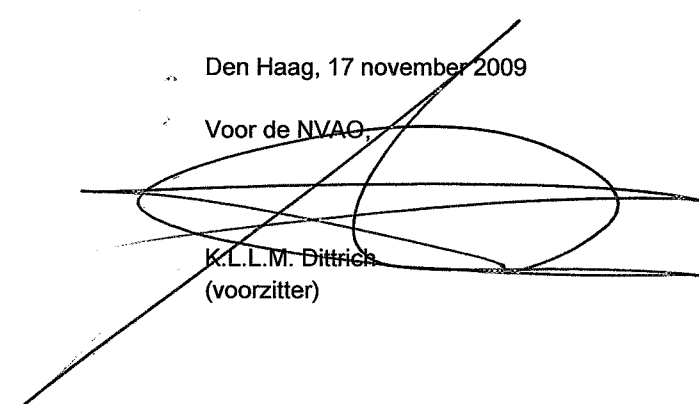
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de Logopedie en de Audiologie (professioneel gerichte bachelor) van de Lessius Hogeschool goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met de volgende afstudeerrichtingen: Logopedie en Audiologie, die te Antwerpen wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010-2011 tot en met het einde van het academiejaar 2017-2018.

Den Haag, 17 november 2009

Voor de NVAO,

K.L.L.M. Dittrich
(voorzitter)

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 12 juni 2009 heeft de Lessius Hogeschool bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in de Logopedie en de Audiologie. De aanvraag is ontvangen op 26 juni 2009.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft de Lessius Hogeschool een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: Vlaamse Hogescholenraad.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: Vlaamse Hogescholenraad

Visitatiecommissie:

- Voorzitter:
- Rita Duchêne, onderwijsdeskundige; was leraar in het hoger onderwijs en is als pedagogisch adviseur en directeur onderwijsverzorging verbonden geweest aan het VVKHO
- Leden:
- Theo Kapteyn, domeindeskundige audiologie; was als fysisch-audioloog hoofd van de klinische audiologie van de KNO-afdeling van de Vrije Universiteit Amsterdam, is thans docent in de verkorte opleiding tot audicien
- Natalie Vanderlinden, domeindeskundige audiologie; hoofd van de logopedische dienst bij de National Health Service
- Marc De Bodt, domeindeskundige logopedie en audiologie; verbonden aan het Universitair Revalidatiecentrum voor Communicatiestoornissen van het Universitair Ziekenhuis Antwerpen, aanvankelijk als hoofdlogopedist en thans als directeur van het revalidatiecentrum
- Nele Neukermans; studeerde Logopedie aan de Hogeschool Gent en beëindigde in juli 2007 met succes de opleiding
- Secretaris: Guido Cuyvers

De Erkenningscommissie heeft op 5 mei 2006 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

De visitatie van de opleiding Logopedie en audiologie aan de Lessius Hogeschool gebeurde conform de werkwijze zoals die is vastgelegd in de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA, februari 2005*.

Voor de beschrijving van de werkwijze van de visitatiecommissie worden vier fasen onderscheiden.

- fase 1, de installatie van de commissie;
- fase 2, de voorbereiding;
- fase 3, het visitatiebezoek;
- fase 4, de schriftelijke rapportering.

Fase 1 De installatie van de visitatiecommissie

Op 12 september 2006 werd de visitatiecommissie officieel geïnstalleerd. De installatievergadering stond in het kader van een kennismaking, een gedetailleerde bespreking van het visitatieproces aan de hand van de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA, februari 2005* en een toelichting van het ontwerp van domeinspecifieke referentiekader. Daarnaast werden een aantal praktische afspraken gemaakt, onder meer met betrekking tot het bezoekschema, de bezoekdagen en de te lezen eindwerken en/of stageverslagen.

Fase 2 De voorbereiding

De visitatiecommissie heeft een domeinspecifiek referentiekader voor de opleiding opgesteld en aan de opleidingen bezorgd. Elk commissielid heeft het zelfevaluatie-rapport en de bijlagen bestudeerd, de geselecteerde eindwerken gelezen en haar argumenten, vragen en voorlopig oordeel vastgelegd in een checklist, waarvan de secretaris een synthese heeft gemaakt. De synthese werd uitvoerig besproken en beargumenteerd door de commissieleden. Op basis van de bespreking en de door de commissieleden opgestuurde vragenlijsten, inventariseerde de secretaris kernpunten en prioriteiten voor de gesprekken en het materialenonderzoek bij de visitatie.

Fase 3 Het visitatiebezoek

De VLHORA heeft een bezoekschema ontwikkeld dat desgevallend aangepast werd aan de specifieke situatie van de opleiding. Voor de Lessius Hogeschool vond het visitatiebezoek plaats op 26, 27 en 28 maart 2007. Tijdens de visitatie werd gesproken met een representatieve vertegenwoordiging van alle geledingen die bij de opleiding betrokken zijn. Tijdens de visitatie werd bijkomend informatiemateriaal bestudeerd en werd een bezoek gebracht aan de instelling met het oog op de beoordeling van de accommodaties en de voorzieningen voor de studenten. Tijdens de visitatie werd voor de verdere bevraging gebruik gemaakt van de synthese van de checklist en de vragenlijsten. Binnen het bezoekprogramma werden een aantal overlegmomenten voor de commissieleden voorzien om de bevindingen uit te wisselen en te komen tot gezamenlijke en meer definitieve (tussen)oordelen. Na de gesprekken met de vertegenwoordigers van de opleiding hebben de visitatieleden hun definitief (tussen)oordeel per facet en per onderwerp gegeven. Op het einde van het visitatiebezoek heeft de voorzitter een korte mondelinge rapportering gegeven van de ervaringen en bevindingen van de visitatiecommissie, zonder expliciete en inhoudelijk waarderende oordelen uit te spreken.

Fase 4 De schriftelijke rapportering

De secretaris heeft in samenspraak met de voorzitter en de commissieleden, op basis van het zelfevaluatie-rapport, de checklisten en de motiveringen een ontwerp opleidingsrapport opgesteld. Het ontwerprapport geeft per onderwerp en per facet het oordeel en de motivering van de visitatiecommissie weer. Daarnaast werden - waar wenselijk en/of noodzakelijk - aandachtspunten en eventuele aanbevelingen voor verbetering geformuleerd. Het ontwerp opleidingsrapport werd aan de hogescholen gezonden voor een reactie

in/op/tijdens periode eerste terugmelding . De reactie van de opleiding op het ontwerp opleidingsrapport werd door de commissie in een slotvergadering besproken. De visitatiecommissie stelde ook een vergelijkend gedeelte op. Hierin worden de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van de visitatie vergelijkenderwijs weergegeven. In een aantal gevallen leidde de reactie van de opleiding tot een aanvullend bezoek door (een afvaardiging van) de visitatiecommissie om de nieuwe informatie verder te verifiëren. De resultaten van het aanvullende bezoek aan de betrokken opleiding werden door de voltallige visitatiecommissie besproken. Het vergelijkende deel werd samen met het antwoord van de visitatiecommissie op de reacties van de opleidingen en het definitieve opleidingsrapport aan de hogescholen toegezonden in/op/tijdens periode tweede terugmelding. Het vergelijkende deel en de opleidingsrapporten werden samengebracht in het voorliggende visitatierapport van de professioneel gerichte bachelor logopedie en audiologie, dat op 4 september 2008 gepubliceerd werd.

Oordeelsvorming

De commissie legt in een eerste fase een oordeel per facet vast. Daarna legt de commissie een oordeel per onderwerp vast op basis van de oordelen van de facetten die van het onderwerp deel uitmaken. In de oordelen per onderwerp wordt steeds een overzicht gegeven van de oordelen per facet. In geval van een compensatie van facetten, wordt het oordeel op onderwerpniveau gevolgd door een motivering en aangevuld met de weging die de commissie hanteerde in de oordeelsvorming op onderwerpniveau. In de overige gevallen wordt voor de motivering van het oordeel op onderwerpniveau verwezen naar de argumentatie bij de facetten. De oordelen per facet en per onderwerp hebben betrekking op alle locaties, afstudeerrichtingen en varianten. Daar waar er een onderscheid in het oordeel per afstudeerrichting en/of locatie en/of variant nodig is, wordt dit aangegeven in het rapport. De commissie houdt in haar beoordeling rekening met accenten die de opleiding eventueel zelf legt, met het domeinspecifieke referentiekader en met de benchmarking ten opzichte van de gelijkaardige opleidingen in andere instellingen van hoger onderwijs. Alle oordelen en wegingen volgen de beslisregels zoals geformuleerd in de *Handleiding onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA* van februari 2005. Op het niveau van de facetten volgen de oordelen een vierpuntenschaal: "onvoldoende", "voldoende", "goed" en "excellent". Op het niveau van de onderwerpen en op het niveau van de opleiding in haar geheel geeft de commissie een antwoord op de vraag of er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Hierbij kan het oordeel "voldoende" of "onvoldoende" luiden.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Op grond van de door de VLHORA ontwikkelde procedure is door de visitatiecommissie een domeinspecifiek referentiekader ontwikkeld dat gebruikt wordt bij de beoordeling van opleidingen Logopedie en audiologie. Dit domeinspecifiek referentiekader is voorafgaand aan de visitatie aan de opleiding ter beschikking gesteld.

Bij de beoordeling van het onderwijs in de Logopedie en audiologie heeft de commissie de eigenheid van de opleiding en de diversiteit van de betrokken instelling gerespecteerd. In de eerste plaats is nagegaan of elke opleiding erin slaagt haar eigen doelstellingen te realiseren; dit zowel inhoudelijk als procesmatig. Tevens is geverifieerd of de opleiding aan een aantal minimumeisen voldoet, die aan de opleiding worden gesteld vanuit het vakgebied en/of de relevante beroepspraktijk.

Het ontwikkelde domeinspecifieke referentiekader kende als input de referentiekaders van de betrokken opleidingen, een aantal wettelijke bronnen, een zestal brondocumenten onderschreven door het werkveld en vier internationale referentiekaders (pag. 13/14 van het visitatierapport). In dit verband zijn door de commissie domeinspecifieke competenties geformuleerd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen gemeenschappelijke domeinspecifieke competenties en opleidingsgebonden/afstudeerrichtingsgebonden domeinspecifieke competenties (pag. 14-17 van het visitatierapport).

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit 5 leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- het beroepsprofiel van de logopedist (Studie 14 – VLOR 1997) en de audioloog (Studie 13 – VLOR 1997);
- het opleidingsprofiel van de logopedist (Studie 53 – VLOR 1997) en de audioloog (Studie 101 – VLOR 1998);

- het referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding internationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;
- wettelijke eisen voor het beroep van logopedist en audioloog.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in de logopedie en de audiologie (professioneel gerichte bachelor) van de Lessius Hogeschool is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: Lessius Hogeschool
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging(en): Antwerpen
- graad en de kwalificatie: Bachelor in de Logopedie en de Audiologie
- niveau en oriëntatie: professioneel gerichte bachelor
- studieomvang: 180 studiepunten
- afstudeerrichtingen: Logopedie en Audiologie
- onderwijstaal: Nederlands
- studiegebied: Gezondheidszorg
- aard van de aanvraag: accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De commissie is van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. De opleiding voldoet aan de decretale en beroepsspecifieke vereisten en dit voor beide afstudeerrichtingen. Het departement Logopedie en Audiologie van de Lessius Hogeschool profileert zich in vergelijking met soortgelijke opleidingen in binnen- en buitenland door zijn keuze voor een gemeenschappelijk programma voor de afstudeerrichtingen Logopedie en Audiologie gedurende de eerste twee bachelorjaren.

De commissie stelt vast dat de competenties van het door haar opgestelde domeinspecifieke referentiekader (DSR) terug te vinden zijn in de opleidingsdoelstellingen. Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding zich terugvindt in het domeinspecifieke referentiekader van de commissie. De uitgebreide en intense internationale contacten, de coördinatie van het Interreg III-project, evenals de frequente contacten met het werkveld bieden een duidelijke garantie voor de actualisatie van de domeinspecifieke eisen.

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als voldoende

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

Voor de opleiding is de overgang naar een competentiegerichte onderwijspraktijk vier jaar geleden begonnen. Het toenmalige curriculum, dat eerder een verzameling van losse vakken was, werd hertekend om te komen tot een coherent curriculum waarin lectoren nu samenwerken om te komen tot samenhangende en op elkaar afgestemde opleidingsonderdelen. Op het moment van het visitatiebezoek had de opleiding drie jaar ervaring met het vernieuwde curriculum en studeerden de eerste studenten af die het nieuwe curriculum helemaal hadden doorlopen. De commissie stelt vast dat het ontwikkelingsproject om te komen tot een competentiegerichte onderwijspraktijk ambitieus opgevat is en goed geconcipieerd werd. De commissie waardeert de voortrekkersrol die de opleiding op het vlak van internationalisering speelt.

De kennisontwikkeling, die voornamelijk gerealiseerd wordt door theoretische hoorcolleges en zelfstudieopdrachten, wordt binnen de meeste opleidingsonderdelen uit het leergebied logopedie-audiologie, meteen gekoppeld aan een praktische vaardigheidstraining in kleinere groepen. Alle lectoren en praktijklectoren van het departement zijn specialisten in hun vakgebied. Zij volgen de literatuur en de recente ontwikkelingen in hun vakgebied zo goed mogelijk op en implementeren dit, waar mogelijk, in hun colleges en vaardigheidstrainingen. Het departement beoogt een dubbele aansluiting met het werkveld. Enerzijds wil het de kennis en ervaringen vanuit het werkveld naar de studenten overbrengen (binnen de hogeschool) en anderzijds begeeft de student zich naar het werkveld. Via de stages is de student gedurende minimaal 600 uur actief in het werkveld. Om de stages en het opleidingsprogramma optimaal op elkaar af te stemmen, zowel naar inhoud, naar vorm als naar organisatie, werd een kerngroep stage opgericht. Hierin zetelen de stagecoördinator en twee tot drie stagesupervisors. Deze kerngroep komt regelmatig samen en vormt een denktank voor vernieuwingen in het stageconcept, de stage-inhoud, de stageorganisatie, de stageadministratie, enz. De commissie waardeert dat de studenten tijdens de stage zowel een werk- als een leerbegeleiding krijgen. De scriptie moet de student op weg zetten naar zijn optreden als onderzoeker. Het is dan ook een werkstuk, waarmee de student aantoont dat hij op persoonlijke wijze aangeleerde werk- en onderzoeksmethoden op een kritische wijze kan hanteren. Daarom moet de student verslag uitbrengen van zijn activiteiten die betrekking hebben op zijn scriptie. Dit verslag beslaat 20 tot 25 pagina's en heeft de structuur van een wetenschappelijk artikel. De lectoren haalden in de gesprekken met de commissie de inspanningen om de scripties op publicatieniveau te krijgen door synergie van lector en student aan als een sterk punt. De studenten waarderen de begeleiding van de scripties zeer sterk. De commissie heeft een aantal eindwerken geanalyseerd en stelt vast dat ze doorgaans conceptueel beheersbaar opgebouwd zijn, met een goede vormgeving, geschreven in de stijl van een wetenschappelijk artikel. Ze zijn ontdaan van overbodigheden en maken voldoende gebruik van buitenlandse literatuur. Bij de beoordeling blijken nog andere criteria (proces van totstandkoming) mee te spelen dan de kwaliteit van het werk. Dat leidt soms tot een lagere quotering die een onderwaardering kan zijn van de kwaliteit van het product.

Het vernieuwde curriculum is opgebouwd volgens een thematisch semestersysteem. Het gewicht van de individuele opleidingsonderdelen is goed gebalanceerd. De inhoudelijke samenhang is goed. Het aantal keuzevakken is beperkt en kan enkel opgenomen worden in Ba3, afstudeerrichting Logopedie. Deze beperking verantwoordt de opleiding vanuit de geringe opleidingsduur ten opzichte van het brede domein van de generalistische logopedie en audiologie.

De opleiding bestaat uit 3 studiejaar van elk 60 studiepunten. In totaal wordt dus een opleidingsprogramma georganiseerd van 180 studiepunten en voldoet de opleiding hiermee aan de formele eisen m.b.t. de minimale studieomvang van een professionele bachelor. De opleiding heeft voldoende aandacht voor de studeerbaarheid van het programma. De studenten beoordelen de studieomvang en studeerbaarheid als positief. De commissie beveelt de opleiding aan om een beleidsplan te ontwikkelen om het stijgend aantal studenten adequaat op te vangen. Ze denkt daarbij ondermeer aan zaken als infrastructuur, personeel en werkvormen.

In de opleiding komen verschillende onderwijsvormen aan bod: hoorcolleges, seminars, vaardigheidstrainingen, oefeningen, zelfstudie, video's analyseren, ... al naar gelang de competenties die voor een bepaald opleidingsonderdeel, of een deel ervan, ontwikkeld moeten worden. De commissie onderzocht het schriftelijk studiemateriaal en stelt hier grote kwaliteitsverschillen vast. Ze vraagt de opleiding om via een cursusbeleid erover te waken dat alle cursussen actueel gehouden worden. Bovendien moet het cursusmateriaal het studeren ondersteunen. Daarom moet het goed gestructureerd zijn, informatie bevatten over doelstellingen en de evaluatiewijze en moet het bronnen vermelden voor verdere zelfstudie. De commissie heeft moeite met cursussen die enkel een losse verzameling van teksten bevat zonder structuur of samenhang. In de omslag naar een competentiegericht onderwijspraktijk is het ook noodzakelijk dat de cursussen duidelijk in verband staan met de nagestreefde competenties. Volgens de commissie heeft de afstudeerrichting Audiologie nog maar weinig stappen gezet in de richting van een competentiegericht onderwijsmodel. De commissie merkte dat in een aantal opleidingsonderdelen het competentiegericht onderwijs reeds behoorlijk gerealiseerd is en beveelt aan dat alle lectoren werk maken van de omzetting naar het competentiemodel. De commissie raadt de opleiding aan om de aanzet, die zij gegeven heeft met de aanpassing van de cursussen aan de eisen van het competentiegericht onderwijs, onverkort toe te passen voor alle cursussen. Hetzelfde geldt voor het integreren van actuele wetenschappelijke informatie in het cursusmateriaal. De beoordeling en de toetsing zijn gericht op de realisatie van de leerdoelen en tevens transparant. De studenten en de afgestudeerden geven aan dat ze doorgaans goed voorbereid worden op de examens op basis van duidelijke informatie. Ook voor de stage-evaluatie is er een grote examentransparantie. Om de omslag naar een competentiegericht onderwijspraktijk consequent te realiseren, vindt de commissie het noodzakelijk dat ook de toetsing en de examinering congruent gemaakt worden aan de competenties. Daartoe is een toetsbeleid noodzakelijk.

Het studieprogramma van de opleiding gaat ervan uit dat de kandidaat-studenten de eindtermen van het TSO of ASO gehaald hebben. Qua moeilijkheidsgraad sluit het programma aan bij het niveau van de gemiddelde ASO-student. Om de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs te vergemakkelijken en de studenten de kans te geven om kennis te maken met de veronderstelde voorkennis en competenties uit de vooropleiding, worden voor de aanvang van het academiejaar instapmodules georganiseerd. De leerinhouden van deze modules behoren tot de eindtermen van het ASO en een aantal richtingen uit het TSO. Deze modules zijn facultatief. De laatste twee jaar is er een gevoelige stijging van het aantal eerstejaarsstudenten. De commissie waardeert de goede mogelijkheden die instromende studenten krijgen om zich voor te bereiden op het studietraject in deze opleiding. Vooral de inspanningen om bijzondere groepen kansen te bieden, verdient waardering.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

De commissie besluit uit de gesprekken met de lectoren en met de andere gesprekspartners en uit het onderzoek van het studiemateriaal dat de opleiding over geïnspireerde en bekwame lectoren beschikt die een grote individuele professionaliteit aan de dag leggen met een sterke zorg voor het eigen vak, wat ook zichtbaar wordt in publicaties. Die individuele kwaliteiten blijken samen te gaan met een goede teamgeest en samenwerking tussen de lectoren. De commissie waardeert zeer sterk dat meer dan de helft van de lectoren betrokken is bij nationale en internationale publicaties en bij de brede maatschappelijke dienstverlening. Om tot de score 'excellent' te komen, vindt de commissie dat de wetenschappelijke instelling van de lectoren ook zou moeten uitstralen naar de studenten, zodat meer studenten de overstap naar een master maken. De commissie stelt aan de hand van de beschikbare documenten vast dat het personeel een stevige expertise heeft om het programma adequaat te kunnen invullen. De commissie waardeert dat de opleiding in de mate van het mogelijke een competentiegericht personeelsbeleid voert op basis van functiebeschrijvingen en functioneringsgesprekken.

Het aantal lectoren met praktijkervaring is relatief groot en er is aandacht voor de pedagogische, didactische en vakinhoudelijke vorming van de onderwijsgeevenden. De ratio personeel/student bedraagt 1/15 wat beantwoordt aan het gemiddelde voor de opleidingen Logopedie en audiologie in Vlaanderen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

De commissie is van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Er zijn voldoende lokalen met een goede uitrusting en er is constant aandacht voor didactisch materiaal. De ict-ondersteuning is goed. De commissie waardeerde het multimediaal studeercentrum zeer sterk, vanwege de rijke collectie en de beschikbaarheid van het materiaal.

De opleiding neemt diverse initiatieven voor een degelijke informatievoorziening en studiebegeleiding. Ze besteedt veel aandacht aan de instroom. De opleiding tracht de abiturienten een duidelijk beeld te geven over de inhoud van de studies en de beroepsmogelijkheden, alvorens ze zich inschrijven. Dankzij de infrastructuur, eigen burelen voor lectoren, en de aanwezige begeleidingscultuur ervaren de studenten de eerstelijns studiebegeleiding als zeer positief.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

De opleiding beschikt over een geïntegreerd kwaliteitszorgsysteem. Er worden periodieke bevragingen georganiseerd op diverse terreinen over het onderwijs met relevante doelgroepen. De commissie vindt dat de opleiding haar kwaliteitsdenken nog consequenter zou kunnen doortrekken onder meer door processen en procedures te formaliseren. Dat is geen bureaucratische oefening maar een noodzakelijke voorwaarde om de permanente ontwikkeling van de eigen kwaliteit te verzekeren en daardoor ook de eigen positie in het onderwijslandschap.

De resultaten van de evaluaties vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen. Er is duidelijk sprake van een verbeterbeleid. De commissie kon vaststellen dat de opleiding de aanbevelingen van de vorige visitatie ter harte genomen heeft en dat ze een aantal verbeteringen heeft gerealiseerd.

De studenten, de lectoren en het werkveld worden actief betrokken bij de interne kwaliteitszorg.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

De commissie is van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Volgens de visitatiecommissie realiseert de opleiding

haar doelstellingen voldoende. De opleiding levert breed inzetbare logopedisten en audiologen af. Het werkveld is tevreden over de kwaliteit van de afgestudeerden. Vlaanderen heeft geen traditie in het verzamelen van rendementscijfers per studiegebied en/of opleiding over de jaren heen. Uit ervaring blijkt dat de globale slaagcijfers voor generatiestudenten op Vlaams niveau tussen de 45% en de 50% liggen. De slaagcijfers aan het einde van het eerste jaar aan de opleiding Logopedie en audiologie van de Lessius Hogeschool liggen tussen 47 en 49% over de periode 2001-2005. Na het tweede jaar slaagt over de periode 2001-2005 91 à 93% van de studenten, wat een hoge doorstroom betekent. Volgens de commissie moet de opleiding vooreerst werk maken van streefcijfers op het vlak van studierendement en vervolgens het werken met indicatoren integreren in het beleid.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	v	1.1 niveau en oriëntatie	g
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	g
2 Programma	v	2.1 eisen gerichtheid	g
		2.2 relatie doelstellingen - programma	g
		2.3 samenhang programma	g
		2.4 studielast	v
		2.5 toelatingsvoorwaarden	g
		2.6 studieomvang	ok
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	g
		2.8 beoordeling en toetsing	v
		2.9 masterproef ⁴	nvt
3 Inzet personeel	v	3.1 eisen gerichtheid	g
		3.2 kwantiteit	v
		3.3 kwaliteit	g
4 Voorzieningen	v	4.1 materiële voorzieningen	v
		4.2 studiebegeleiding	g
5 Interne kwaliteitszorg	v	5.1 evaluatie resultaten	v
		5.2 maatregelen tot verbetering	v
		5.3 betrokkenheid	g
6 Resultaten	v	6.1 gerealiseerd niveau	g
		6.2 onderwijsrendement	v

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

O: onvoldoende; V: voldoende; G: goed; E: excellent

⁴ Enkel voor masteropleidingen

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	v
2 Programma	v
3 Inzet personeel	v
4 Voorzieningen	v
5 Interne kwaliteitszorg	v
6 Resultaten	v

Eindoordeel van de NVAO: positief

O: onvoldoende; V: voldoende

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in de Logopedie en de Audiologie (professioneel gerichte bachelor) van de Lessius Hogeschool uitgevoerd door de Vlaamse Hogescholenraad.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 00

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer #3671

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010-2011 tot het einde van academiejaar 2017-2018.